

ผศ.ดร.ธัชวรรณ กนิษฐ์พงศ์

คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ผู้อำนวยการหลักสูตร Young Executive MBA, GSBA สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)
จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ทางด้านเศรษฐศาสตร์ (การเงินระหว่างประเทศ) จากมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน
สหรัฐอเมริกา ผ่านประสบการณ์การสอนประจำวิชา “Managerial Economics”,
และ “Microeconomics of Competitiveness” หลักสูตรต่างๆ ของ MBA ที่นิด้า
หัวหน้าโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดความสามารถในการแข่งขันภาคอุตสาหกรรมในส่วนยานยนต์ของประเทศไทย

เด็นโซ่ (ประเทศไทย) CSR จากภายในสู่ภายนอก

ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจไม่ได้มีการตั้งเป้าหมายหลักไว้เพียงแค่การสร้างกำไรสูงสุดเท่านั้น แต่บริษัทที่ประสบความสำเร็จในระดับโลกได้หันมาให้ความสำคัญกับเป้าหมาย ทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เห็นได้จากตัวอย่างของบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ อาทิ GE Microsoft Google Toyota ฯลฯ ที่ล้วนวางเป้าหมายอย่างชัดเจนในการส่งเสริมกิจกรรมเพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมที่แตกต่างกัน เช่น จีอีให้ความสำคัญค่อนข้างมากในด้านการศึกษา จึงได้จัดตั้งมูลนิธิจีอี (GE Foundation) เพื่อสนับสนุนทั้งที่เป็นตัวเงินและรูปแบบอื่นแก่โรงเรียนในชนบททั่วโลก และนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์

ในหลายประเทศทั่วโลกที่บริษัทเข้าไปดำเนินกิจการ ไมโครซอฟท์เข้าไปส่งเสริมความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์แก่ประชากรในประเทศที่ด้อยพัฒนา Google ออก Campaign ส่งเสริมการประหยัดพลังงาน Toyota ได้ตอบสนองต่อปัญหาเรื่องไอเสียจากรถที่ทำลายสิ่งแวดล้อม และทำให้เกิดปัญหาโลกร้อนโดยได้เริ่มผลิตรถ Hybrid ที่ใช้ได้ทั้งเชื้อเพลิงและไฟฟ้าในการขับเคลื่อน

จึงกล่าวได้ว่าแนวคิด “CSR” นับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ จากแรงผลักดันภายในองค์กรเองที่ต้องการสร้างการเติบโตขององค์กรอย่างยั่งยืน

มีความกลมกลืนกับสังคมรอบข้าง จากกระแสเรียกร้องของประชาชน จากแรงสนับสนุนของกลุ่มนักลงทุน จากแนวคิดและมุมมองของนักวิชาการ ตลอดจนจากการผลักดันของสถาบันและกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

CSR ในประเทศไทย

สำหรับในประเทศไทยเพิ่งมีการประยุกต์ใช้แนวคิด “ธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม” (Corporate Social Responsibility: CSR) มาเป็นเป้าหมายหนึ่งในการดำเนินธุรกิจอย่างแพร่หลายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมานี้เอง โดยองค์กรขนาดใหญ่ในหลากหลายธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็น ปตท. ปูนซิเมนต์ไทย ดีแทค ธนาคารไทยพาณิชย์ เมืองไทยประกันชีวิต ฯลฯ รวมไปถึงบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ต่างๆ ที่ได้เข้ามาตั้งสำนักงานในประเทศไทย อาทิ ไทโยต้า จีอี เด็นโซ่ เป็นต้น

ในกรณีของบริษัทเด็นโซ่ นับได้ว่าเป็นกรณีที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสินค้าของบริษัทเด็นโซ่นั้นเป็นเพียงสินค้าคั่นกลางที่ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่ได้มีการรับรู้ตราสินค้าโดยตรง แต่บริษัทเด็นโซ่ ก็ไม่ได้ละเลยกับการทำ CSR โดยบริษัทแม่ที่ดำเนินกิจการในประเทศญี่ปุ่นได้มีการสนับสนุนให้นำแนวคิดในด้าน CSR มาปรับใช้กับบริษัทในเครือทั้งหมดทั่วโลก โดยมีกระบวนการและรูปแบบการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และที่สำคัญโครงการและกิจกรรมต่างๆ ต้องมีการปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่นต่างๆ ในหลายภูมิภาคทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย

เด็นโซ่ กับธุรกิจในประเทศไทย

เด็นโซ่ก่อตั้งขึ้นในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี 2492 ด้วยความมุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์อุปกรณ์ชิ้นส่วนยานยนต์เพื่อความพึงพอใจสูงสุดของลูกค้า เด็นโซ่ได้พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง จนสามารถก้าวขึ้นเป็นบริษัทชั้นนำระดับโลกที่มีสาขาครอบคลุมทั้งในทวีปเอเชีย/โอเชียเนีย ยุโรป อเมริกา รวมถึงประเทศไทย เพื่อให้บริการที่ครอบคลุมและเข้าถึงลูกค้าของเด็นโซ่มากที่สุด สำหรับใน

ประเทศไทย เด็นโซ่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 2515 โดยเป็นบริษัทร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่นภายใต้ นโยบายการสนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ภายในประเทศไทย

ในช่วงนั้นอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในประเทศไทยยังพัฒนาไม่มากนัก และบริษัทเด็นโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด ถือเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายชิ้นส่วนยานยนต์รายแรกของประเทศไทย ทำหน้าที่ผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าในรถผลิตหัวเทียนและระบบปรับอากาศในรถยนต์ โดยการผลิตส่วนใหญ่ จะเป็นการประกอบชุดสำเร็จรูปที่เรียกว่า “Knock-down” หรือชิ้นส่วนเบื้องต้นที่นำเข้ามาจากบริษัท เด็นโซ่ คอร์ปอเรชั่น ประเทศญี่ปุ่น ด้วยการสนับสนุนจากภาครัฐและศักยภาพของเด็นโซ่ ทำให้เด็นโซ่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันมีบริษัทเดินโซ่ในประเทศไทยทั้งสิ้น 8 บริษัท รวมเรียกว่า “กลุ่มบริษัทเดินโซ่ ประเทศไทย” ประกอบด้วยบริษัทดังต่อไปนี้

- บริษัท เดินโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท เดินโซ่ ทูลแอนดีโดย์ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท สยาม เดินโซ่ แมงนูแพคเจอร์ริง จำกัด
- บริษัท ไทโยต้า โบโซคุ ฟิลเทรชั่น ซิสเต็ม (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท อันเดิน (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท เดินโซ่ เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด
- บริษัท สยาม เคียวซัน เดินโซ่ จำกัด
- บริษัท เดินโซ่ อินเตอร์เนชั่นแนล เอเชีย จำกัด

ผู้บุกเบิก “CSR” ในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์โลก

กลุ่มบริษัท เดินโซ่ ถือเป็นหนึ่งในผู้นำของธุรกิจข้ามชาติที่ได้มีการดำเนินกิจกรรมธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างยาวนานและจริงจัง โดยบริษัทได้ริเริ่มกิจกรรมดังกล่าวมาตั้งแต่ทศวรรษ 1990 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ทั่วโลกได้หันมาให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ จากการลงนามให้การรับรองอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) ของการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล

บริษัท เดินโซ่ ได้มีการนำแนวคิดการสร้างธุรกิจเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมาเป็นส่วนหนึ่งใน “ปรัชญาเดินโซ่” จะเป็นกรอบดำเนินการที่จะนำเดินโซ่ไปสู่ความเป็นองค์กรชั้นนำที่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลก ในปี 2008 เดินโซ่ได้กำหนดปรัชญาในการช่วยกันสร้างสังคมให้ดีขึ้น ด้วยการสร้างคุณค่า และวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล โดยมีหลักการจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ 1.สร้างความพอใจแก่ลูกค้าโดยเสนอสินค้าและบริการที่มีคุณภาพ 2.สร้างความเติบโตของโลกโดยคาดการณ์ความเปลี่ยนแปลง 3.ช่วยกันรักษาสภาพแวดล้อมและสร้างความกลมกลืนให้กับสังคม 4.ร่วมใจเป็นหนึ่งและเคารพในสิทธิความคิดส่วนบุคคล

การกำหนดปรัชญาเดินโซ่จะเป็นการกำหนดเพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติ ที่เหมือนกันในสำนักงานต่างๆ ทั่วโลก ในขณะที่รูปแบบการดำเนินงาน การกำหนดโครงการ และการจัดสรรงบประมาณนั้นจะยึดหลักความสอดคล้องกับวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ในแต่ละท้องถิ่นที่สำนักงานเข้าไปตั้งอยู่ โดยผสมผสานทั้งมิติภายในอันเป็นการดูแลกิจกรรมต่างๆ ที่ธุรกิจนั้นดำเนินการอยู่และจัดการได้โดยตรง เช่น การจัดการแรงงาน กระบวนการผลิต หรือการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และมีมิติภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางธุรกิจที่บริษัทอาจจะควบคุมไม่ได้โดยตรง เช่น การดูแลลูกค้า การรับมือข้อต่อ Supplier และการสนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม เป็นต้น

บริษัท เดินโซ่ กับ “CSR” ในประเทศไทย

ความท้าทายในเรื่อง CSR ในแง่มุมมองของบริษัทเดินโซ่ (ประเทศไทย) ได้ถูกแบ่งเป็น 3 ด้านคือ

1. หน้าที่ของบริษัทในฐานะพลเมืองของสังคมไทย (Corporate Citizenship)
2. การรักษาสิ่งแวดล้อม (Environmental Protection)
3. การเอาใจใส่บุคลากร (Respecting Employees)

ที่มา : เอกสารประกอบการบรรยาย คุณถาวร ชลัษเฐียร ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เดินโซ่ อินเตอร์เนชั่นแนล เอเชีย

หน้าที่ของบริษัทในฐานะของพลเมือง

เด็นโซ่ ยึดถือหลักการบริหารจัดการ โดยขอเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และได้รับความไว้วางใจจากคนในสังคมที่ได้เข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ เมื่อบริษัทเด็นโซ่ ได้เข้ามาตั้งกิจการในประเทศไทยจึงมีแนวคิดที่จะอุทิศให้กับสังคมไทย

ดังนั้นแนวคิดในการทำ CSR ของบริษัท เด็นโซ่ (ประเทศไทย) จะต้องทำให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมในสังคมไทยและสร้างให้เกิดผลกระทบอย่างสร้างสรรค์ในทางบวกต่อสังคมไทย วัฒนธรรมของประเทศไทยนั้นมีลักษณะเฉพาะที่เนื้อหาของ CSR ผสมผสานรวมอยู่ในชีวิตประจำวันของคนอยู่แล้ว เช่น การทำบุญ การลงแขกเกี่ยวข้าว การดูแลคนชราในครอบครัว

บริษัท เด็นโซ่ จึงมีแนวคิดว่าหากไม่เข้าใจวัฒนธรรมไทย ก็จะทำให้องค์กรธุรกิจนั้นไม่สามารถสร้างความยั่งยืนให้กับกิจกรรม CSR ต่างๆ ได้ เพราะอาจจะได้ประโยชน์เพียงแค่การสร้างภาพลักษณ์ในระยะสั้น แต่ไม่ได้สร้างให้เกิดความรู้สึกปลุกฝังข้างในจิตใจ อาจจะทำให้ CSR ที่ทำไม่ยั่งยืน หากมีแต่จิตสำนึกแต่ขาดระบบระเบียบที่ดีด้วยแล้วอาจทำให้ CSR ที่ทำขึ้นนั้นอ่อนแอได้ ดังนั้นบริษัท เด็นโซ่ (ประเทศไทย) จึงต้องยังรับมาตรฐานหรือกรอบแนวคิดมาจากประเทศญี่ปุ่น และประเทศทางตะวันตกบ้าง

การเอาใจใส่บุคลากร

มาตรการทั้งสามข้างต้น การเอาใจใส่บุคลากร ดูเหมือนว่าจะมีความสำคัญเป็นอันดับแรก โดยบริษัทเด็นโซ่ได้เริ่มต้นจากการตอบสนองนโยบายของภาครัฐที่ต้องการให้อุตสาหกรรมยานยนต์ไทยพัฒนาสู่มาตรฐานสากลอย่างแข็งแกร่ง ยั่งยืน เพื่อยกระดับประเทศไทยสู่การเป็น Detroit of Asia เด็นโซ่เชื่อว่าการที่จะสามารถยกระดับอุตสาหกรรมนี้ได้ต้องเริ่มจากบุคลากรเป็นหลัก

เด็นโซ่ให้ความสำคัญกับการมุ่งสร้างศักยภาพของคน เนื่องจากเชื่อว่าแรงงานที่มีทักษะจะช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์อย่างไม่หยุดยั้ง ดังนั้นจึงได้ก่อตั้งศูนย์ฝึกอบรมขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมพนักงานของเด็นโซ่ และฝึกอบรมพนักงานของบริษัทคู่ค้าด้วย เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมโดยรวมทั้งหมด

ตั้งศูนย์ฝึกอบรม **DENSO Training Academy (Thailand)** หรือ DTAT ได้ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2548 ณ นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร ซึ่งเป็นแห่งที่ 3 ของโลกต่อจากประเทศญี่ปุ่นที่เป็นต้นแบบ และประเทศสหรัฐอเมริกา ด้วยเงินลงทุน 120 ล้านบาท ซึ่งได้เตรียมหลักสูตรในการพัฒนาบุคลากรที่สำคัญไว้ 4 ด้านด้วยกัน คือ

เพื่อมุ่งสู่ความไว้วางใจ
และการผสมผสานของสังคม

เด็นโซ่ให้ความสำคัญกับการ

มุ่งสร้างศักยภาพของคน

เนื่องจากเชื่อว่าแรงงานที่มี

ทักษะจะช่วยพัฒนา

อุตสาหกรรมยานยนต์อย่าง

ไม่หยุดยั้ง

การบริหารงาน และสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน (Management & Mind) การพัฒนาทักษะการทำงาน (Technical Skills) วิศวกรรม (Engineering) และความปลอดภัยในการทำงาน (Safety) โดยจัดหลักสูตรเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ

การอบรมผู้สอน (Instructor Training) เป็นการเรียนเพื่อไปเป็นผู้สอนหรือผู้บรรยาย แล้วนำไปถ่ายทอดสอนให้กับพนักงานในบริษัท

และการอบรมทั่วไป (General Training) ซึ่งเป็นการเรียนเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ และทักษะที่ได้ รวมทั้งแนวความคิด และการบริหารจัดการ สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริงในการทำงานประจำวัน DENSO Training Academy (Thailand) จัดเตรียมหลักสูตรสำหรับการเป็นวิทยากร 6 หลักสูตร หลักสูตรฝึกอบรมทั่วไปกว่า 109 หลักสูตร หลักสูตรของการอบรมจะสอดคล้องกับโครงการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมยานยนต์ (Automotive Human Resource Development Project : AHRDP) ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น โดยภาครัฐและเอกชนทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิศวกรรม เทคโนโลยีการทำแม่พิมพ์และการผลิต การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะฝีมือ และการปรับปรุงด้านคุณภาพ ด้านต้นทุน และการส่งมอบ (Quality, Cost, & Delivery : QCD) ของผู้ผลิตชิ้นส่วนไทย ซึ่งเป็นฐานการผลิตให้เป็นที่ยอมรับของผู้ผลิตยานยนต์ระดับโลก

แต่การที่ผู้ผลิตชิ้นส่วนไทยจะถูกยอมรับจากผู้ผลิตยานยนต์ระดับโลกได้นั้น บุคลากรของไทยควรมีฝีมือที่ดี ถ้าพูดถึงฝีมือที่ดีนั้นจะวัดได้จากอะไร หรือมีอะไรเป็นเครื่องบ่งชี้ เดินโซ่จึงคิดต่อไปว่าควรที่จะส่งพนักงานเข้าแข่งขันฝีมือแรงงานทั้งระดับประเทศและระดับต่างประเทศ โดยที่ผ่านมา เดินโซ่ ได้ส่งพนักงานเข้าแข่งขันฝีมือแรงงานจนได้รับรางวัลชนะเลิศจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 1 จังหวัดสมุทรปราการ และภาค 3 จังหวัดชลบุรี ในสาขา Lathe (CNC) (เครื่องกลึงเครื่องกัด) และการเข้าร่วมการแข่งขันฝีมือแรงงานแห่งชาติครั้งที่ 21 สาขา Lathe (CNC) (เครื่องกลึง) โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน โดยพนักงานของบริษัทเดินโซ่ได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับ 1 ระดับประเทศ

นอกจากนี้ยังได้ส่งพนักงานไปฝึกฝน Skill ที่ DENSO ญี่ปุ่น 1 ปี เพื่อเข้าร่วมการแข่งขันฝีมือนานาชาติ “World Skill Competition” ในนามประเทศไทย และได้รับเหรียญเงินจากการแข่งขันครั้งที่ 39 ประเภท CNC Turning การแข่งขัน World Skill Competition โดยจัดขึ้นที่เมืองชิซูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น จาก 46 ประเทศทั่วโลก

นอกจากนี้ในปี 2552 บริษัทเดินโซ่ ได้เตรียมเยาวชนสำหรับเข้าแข่งขัน ครั้งที่ 40 ณ ประเทศแคนาดา รวมถึงครั้งที่ 41 ในปี 2554 ณ ประเทศอังกฤษ ผลของรางวัลดังกล่าวได้สร้างประโยชน์ให้กับเดินโซ่ทั้งทางตรงและทางอ้อม ประโยชน์ทางตรงที่เดินโซ่จะได้รับคือรางวัลจะเป็นเครื่องบ่งชี้ว่า บริษัท เดินโซ่ มีมาตรฐานแรงงานที่สูง ซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจของลูกค้าว่าสินค้าย่อมจะมีคุณภาพที่สูงตามไปด้วย

ประโยชน์ทางอ้อมนั้นก็คือเดินโซ่กำลังทำ CSR ให้กับสังคมไทย คือพยายามยกระดับมาตรฐานแรงงานไทยในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

“เดินโซ่ต้องพัฒนาบุคลากร เพื่อคุณภาพที่ดีของสินค้า สำหรับลูกค้า”

“เดินโซ่ต้องการแสดงให้เห็นว่า คนไทยมีความสามารถ เท่าเทียมในระดับนานาชาติ”

การรักษาสิ่งแวดล้อม

ความท้าทายอีกประการที่ดูเหมือนจะมีความสำคัญรองลงมาคือ ด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นประเด็นที่ขาดไม่ได้สำหรับบริษัทประเภทโรงงานอุตสาหกรรม โดยบริษัท เด็นโซ่ ได้แบ่งเส้นทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของบริษัทออกเป็น 4 เส้นทาง คือ 1. Eco Friendly 2. Eco Management 3. Eco Factory และ 4. Eco Product

Eco Friendly เป็นโครงการสร้างความสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานรัฐ หรือองค์กรอิสระ ในการร่วมส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่เมื่อสังเกตโครงการแต่ละโครงการของบริษัท เด็นโซ่ ในการส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บริษัท เด็นโซ่ ก็ยังได้ให้ความสำคัญเกี่ยวข้องกับพัฒนาคน โดยทำโครงการผ่านการปลูกฝังจิตสำนึกโดยเฉพาะเยาวชน เช่น โครงการเยาวชน เด็นโซ่ ผู้พิทักษ์ รักรักษ์สิ่งแวดล้อม (DENSO YOUTH for EARTH Action Project) มีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับโครงการทศวรรษ แห่งการศึกษา นานาชาติเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่สนับสนุนโดยองค์การสหประชาชาติ เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและการสร้างสังคมที่มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างกลมกลืน

โปรแกรมโครงการในปีแรกมีนักศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จำนวน 20 คน จากประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยได้ผ่านการรับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ ณ ประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 14 วัน โดยไปศึกษาเยี่ยมชมโครงการพัฒนาและฟื้นฟูธรรมชาติที่ราบน้ำขังคูชิโระ เมืองฮอกไกโด และศึกษาโครงการลดมลภาวะที่มีต่อสิ่งแวดล้อมจากภาคอุตสาหกรรม และครัวเรือนในจังหวัดไอจิ

หรือแม้กระทั่งปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนร่วมกันอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยทำกิจกรรมปลูกป่าชายเลน เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์ป่าชายเลนใน จ.จันทบุรี กิจกรรมปลูกต้นโกกวาง ณ อ่าวคุ้งกระเบน กิจกรรมปลูกทิวจำนวน 200 ต้น ทำโป่งเทียมอย่างละ 2 แห่งเพื่ออนุรักษ์ป่าอย่างยั่งยืน และสร้างฝายชะลอน้ำตามพระราชดำริ ณ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ เพื่ออนุรักษ์ป่าและสร้างแหล่งอาหารแก่สัตว์ป่า รวมทั้งมีโครงการสร้างธนาคารขยะรีไซเคิล จัดกิจกรรมอาสาสมัครสร้างธนาคารขยะรีไซเคิล ณ โรงเรียนปากคลองบางขนาก อ.บางน้ำเปรี้ยว จ.ฉะเชิงเทรา เพื่อปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนของชาติเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดแยกขยะและนำผลกำไรที่ได้จากธนาคารขยะรีไซเคิลใช้เป็นทุนสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนต่อไป

“เด็นโซ่ เชื่อว่าเยาวชนที่ได้
รับความเข้าใจต่อ
สิ่งแวดล้อม จะทำให้
ประเทศไทยพัฒนาดีขึ้น”

นอกจากนี้ยังสนับสนุนศูนย์ฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเพื่อสร้างศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การบริหาร และการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนและชุมชน ณ โรงเรียนวัดสระจรูระเข้ อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา เพื่อเผยแพร่ความรู้และปลูกจิตสำนึกให้นักเรียน และคนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญและปัญหาของสิ่งแวดล้อม

Eco Management เป็นโครงการขยายการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อขยายผลสู่คู่ค้าโดยใช้นโยบายการจัดซื้อ จัดหาวัตถุดิบ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้ Supplier จัดตั้งระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งบริษัท เดินโซ่ ได้กำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมที่เรียกว่า **“Eco Stage”** เพื่อเป็นแนวทางให้ Supplier ปฏิบัติเป็นพื้นฐานในการรักษา สิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการน้ำเสีย การจัดการของเสียอันตราย เป็นต้น พร้อมใช้เป็นแนวทางในการประเมินผลด้านสิ่งแวดล้อมของ Supplier ด้วย

หลังจากประกาศนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว บริษัท เดินโซ่ ได้เชิญ Supplier เยี่ยมชมระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมของเดินโซ่ ซึ่งได้ก่อให้เกิดผลลัพธ์คือ Supplier ของเดินโซ่ 54.3% ผ่านข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมของเดินโซ่หรือ Eco Stage ในปี 2549 กำหนดให้ Supplier ลด ยกเลิกใช้สารอันตรายที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในวัตถุดิบหรือชิ้นส่วน เดินโซ่ได้กำหนดนโยบายและกรอบเวลาให้ Supplier ลด ยกเลิกใช้สารอันตราย คือ ปรอท ตะกั่ว โครเมียม และแคดเมียม ที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในวัตถุดิบและอุปกรณ์ชิ้นส่วนภายในปี 2550 การพิจารณาจัดซื้อ สำหรับ Supplier รายใหม่โดยคำนึงถึงการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม

นอกเหนือจากการประเมินผลด้านคุณภาพแล้ว เดินโซ่จะพิจารณการจัดซื้อสำหรับ Supplier รายใหม่จากการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมด้วยโดยคัดเลือกเฉพาะ Supplier ที่ผ่านเกณฑ์ของเดินโซ่เท่านั้น

ดังนั้น จากนโยบาย Eco Management ของบริษัท เดินโซ่ แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ที่ชัดเจนว่าบริษัท เดินโซ่ต้องการคู่ค้าที่มีนโยบายด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้กับลูกค้าของเดินโซ่ ได้รับรู้ว่า วัตถุดิบที่เดินโซ่นำมาผลิตสินค้าเพื่อนำเสนอแก่ลูกค้าของตนต่อไปนั้นมาจากแหล่งผลิตที่มีระบบจัดการที่ดีและปราศจากสารพิษ

Eco Factory เป็นรูปแบบ CSR ที่ไม่ซับซ้อน เป้าหมายเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากกระบวนการผลิต ส่งเสริมการประหยัดทรัพยากรการผลิต การประหยัดใช้ซึ่งผลประโยชน์โดยตรงก็ตกอยู่ที่บริษัท เดินโซ่เอง นั่นก็คือต้นทุนที่ลดลง โดยตัวอย่างโครงการที่ทำได้ โครงการปล่อยของเสียให้เป็นศูนย์

(Zero Emission) คือกิจกรรมที่นำของเสีย (Waste) อันเกิดจากกระบวนการผลิตไป Recycle หรือ Reuse หรือโดยวิธีการอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ได้มากที่สุดแทนการนำไปฝังกลบ (Landfill) การนำของเสียไป Recycle อาจจะทำเป็นเชื้อเพลิงทดแทน (Alternative Fuel) หรือวัสดุทดแทน (Alternative Material) สำหรับอุตสาหกรรมอื่นๆ **“Zero Emission”** จะประสบผลสำเร็จ เมื่อนำของเสียมากกว่า 99% ไป Recycle โดยสมบูรณ์แบบซึ่งกลุ่มบริษัท เดินโซ่กำหนดเป้าหมายในการบรรลุผลของ Zero Emission ในปี 2553

โครงการป้องกันการเกิดภาวะโลกร้อน (Preventing Global Warming) เป็นผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมในระดับโลกที่กลุ่มบริษัท เด็นโซ่ได้ตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองจึงกำหนดเป้าหมายและแผนงานต่อเนื่องในการลดการใช้พลังงาน หรือลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน โดยเริ่มโครงการตั้งแต่ปี 2543 โดยในปี 2548 บริษัท เด็นโซ่สามารถลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำกว่า 1,309 Ton-c วัตถุดิบอันตราย การลดกากของเสียอันตรายที่มาจากระบวนการผลิตเป็นภารกิจสำคัญที่บริษัทต้องดำเนินการเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ดี ลดผลกระทบที่จะเกิดต่อสุขภาพของพนักงานให้น้อยที่สุด โดยเฉพาะจากสารระเหย (Volatile Organic Compound: VOC) ประเภท Xylene, Toluene ที่อยู่ในสี ทินเนอร์ เป็นต้น บริษัทตั้งเป้าหมายที่จะลดกากของเสียอันตรายลง ให้ได้ 75% ภายในปี 2553

การลดใช้น้ำ เนื่องจากการคาดการณ์ถึงแนวโน้มความต้องการทรัพยากรน้ำของภูมิภาคเอเชียใน 20 ปีข้างหน้า บริษัท เด็นโซ่ จึงได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการประหยัดใช้น้ำ จึงได้กำหนดเป้าหมายลดการใช้น้ำ 15% ภายในปี 2553 (เทียบกับปี 2548) โดยใช้หลักการ Reduce และ Reuse

Rationalization Logistics บริษัท เด็นโซ่ ได้ปรับปรุงการใช้บรรจุภัณฑ์เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คือการใช้บรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ (Returnable Box) แทนการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นกล่องกระดาษที่ใช้ได้เพียงครั้งเดียว บริษัท เด็นโซ่ ดำเนินการนี้มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2544 เมื่อถึงปี 2548 กลุ่มบริษัท เด็นโซ่ สามารถลดการใช้บรรจุภัณฑ์กระดาษ หรือไม้ทั้งหมดประมาณ 107 ตัน

Eco Product ผลิตภัณฑ์ปลอดสารอันตราย การลดสารอันตรายที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะสารอันตราย 4 ชนิด คือ ปรอท, ตะกั่ว, โครเมียม (6+) และแคดเมียม คือ ภารกิจที่สำคัญที่บริษัทต้องดำเนินการ ทั้งนี้ บริษัทกำหนดเป้าหมายในการยกเลิกสารอันตรายทั้งหมดภายในปี 2550 ด้วยความมุ่งมั่นในด้านความปลอดภัย ความสะอาดสบาย โทรมนาคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม ผลิตภัณฑ์นานาชาติของเด็นโซ่มาจากการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ชนิดใหม่ๆ สายผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย ระบบปรับอากาศรถยนต์ ระบบการควบคุมเครื่องยนต์ ชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้องกับเครื่องยนต์ (ทั้งสำหรับจักรยานยนต์และเครื่องจักรที่ใช้ในการก่อสร้าง) และมีเตอร์ โดยจะจัดหาชิ้นส่วนในอุดมคติให้กับลูกค้าเพื่อตอบสนองความต้องการ รวมถึงการทำให้ผลิตภัณฑ์ของเด็นโซ่สามารถช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ คือ ประหยัดพลังงาน ใช้วัสดุที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ หรือใช้วัตถุดิบในปริมาณที่น้อยลง ไม่ใช้วัตถุมีพิษ (โครเมียมและอนุพันธ์, แคดเมียม, ปรอท และตะกั่ว)

เด็นโซ่ ได้ปรับปรุงการใช้บรรจุ

ภัณฑ์เพื่อลดผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อม คือการใช้บรรจุ

ภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่

ได้ (Returnable Box) แทนการ

ใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นกล่องกระดาษ

ที่ใช้ได้เพียงครั้งเดียว

ดังนั้น จึงเป็นที่ประจักษ์ว่า ไม่ใช่แต่เพียงการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีที่ผลักดันให้เดินโซ่ก้าวสู่ความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ได้ แต่เพราะเดินโซ่เชื่อมั่นในพลังแห่งความคิดสร้างสรรค์ของบุคลากรทุกคน เดินโซ่เชื่อมั่นในศักยภาพของคนไทยที่พร้อมพัฒนาและสร้างสรรค์ นวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ และที่สำคัญที่สุดเดินโซ่เชื่อมั่นในจิตวิญญาณแห่งองค์กรที่ใส่ใจในสิ่งแวดล้อมและมุ่งพัฒนาเทคโนโลยีที่ต้องเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นอกจากประเด็นทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เดินโซ่ให้ความสนใจ ในฐานะพลเมืองหนึ่งในสังคม เดินโซ่ก็ไม่ได้ละเลยในเรื่องของสังคม เดินโซ่มีโครงการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส มูลนิธิศูนย์มิตรภาพมนุษย์ล้อเอเชีย (ประเทศไทย) **Wheelchairs And Friendship Center of Asia (Thailand) (WAFCAT)** การก่อตั้งมูลนิธิศูนย์มิตรภาพมนุษย์ล้อเอเชีย (ประเทศไทย) ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 ศูนย์มิตรภาพมนุษย์ล้อเอเชีย (ประเทศไทย) เป็นองค์กรสาธารณกุศลที่ได้รับการก่อตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจกรรมด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้พิการรวมถึงผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยได้รับการสนับสนุนการดำเนินการจากศูนย์ มิตรภาพมนุษย์ล้อเอเชีย (ประเทศญี่ปุ่น) และบริษัท เดินโซ่ คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) รวมทั้งกลุ่มบริษัท เดินโซ่ (ประเทศไทย) มีกิจกรรมหลัก คือ สนับสนุนกีฬาคนพิการ สนับสนุนการศึกษาคนพิการ สนับสนุนเก้าอี้ล้อเข็นแก่คนพิการ สนับสนุนการผลิตเก้าอี้ล้อเข็นโดยผู้พิการ โครงการสำหรับผู้พิการ โครงการฟื้นฟูสภาพผู้พิการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โครงการรางวัลพิเศษ โครงการอบรมวีลแชร์บาสเกตบอล โดยยอดบริจาคเก้าอี้ล้อเข็นในปี 2542-2550 มีจำนวนรวม 1,387 คัน (ประเทศไทย รวม 1,095 คัน ต่างประเทศ รวม 292 คัน)

นอกจากนั้น ยังมีการส่งเสริมให้พนักงานร่วมกันบริจาคโลหิตให้แก่สภากาชาดไทย ปีละ 3 ครั้ง เริ่มตั้งแต่ปี 2521 จนถึงปัจจุบัน ต่อเนื่อง 30 ปี ปริมาณโลหิต มากกว่า 61,000 ซีซี ต่อครั้ง คิดเป็นปริมาณโลหิตทั้งสิ้นมากกว่า 5,490,000 ซีซี โดยให้พนักงานร่วมบริจาคโลหิตในเวลาปฏิบัติงาน

กิจกรรมเพื่อสังคมอื่นๆ เช่น เยี่ยมและมอบอาหารให้แก่ผู้ป่วย HIV หรือผู้ป่วยโรคเอดส์ระยะสุดท้ายที่วัดพระบาทน้ำพุ พร้อมมอบเงินจากการรับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยและเด็กกำพร้าที่พ่อแม่เสียชีวิตด้วยโรคเอดส์ มอบห้องน้ำแก่โรงเรียนบ้านเนินถาวรซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาที่กันดารในจังหวัดชลบุรี เพื่อทดแทนห้องน้ำเก่าที่ทรุดโทรมและเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนในเขตชนบทได้มีห้องน้ำที่ถูกต้องสุขลักษณะใช้ต่อไป รวมถึงได้มีการมอบชุดทำงานแก่ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา จ.ตาก เพื่อใช้ในการฝึกอาชีพให้กับชุมชนชาวเขา และได้จัดกิจกรรมซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กชาวเขา พร้อมมอบเงินสนับสนุนแก่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่กะแซ ของชาวเผ่ากะเหรี่ยงบ้านแม่กะแซ จ.ตาก เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์ของเด็กชาวเขาด้วย

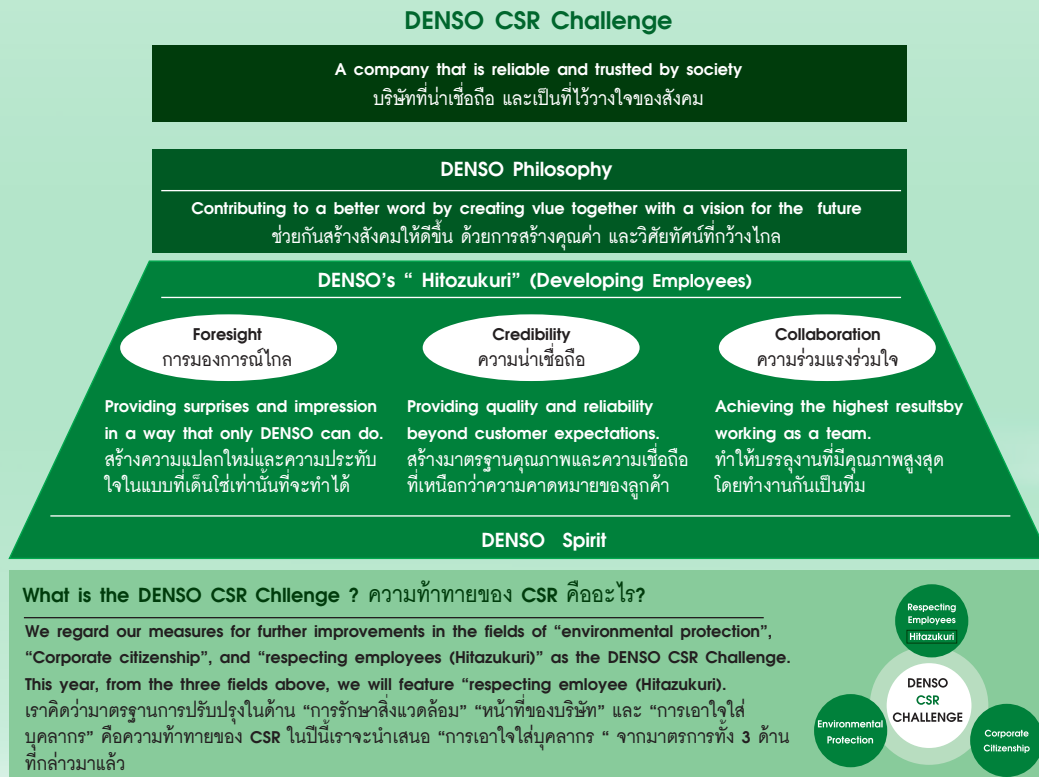
“เดินโซ่คิดว่า หากพลเมืองดี สังคมก็จะดี ดังนั้น เดินโซ่จึงตระหนัก และใส่ใจในชุมชนรอบข้าง สังคม และประเทศด้วยการมอบแรงกายแรงใจ ช่วยเหลือ สร้างสรรค์สังคมที่ดีขึ้น”

นอกจากนั้นที่ขาดไม่ได้สำหรับบริษัท เดินโซ่ ซึ่งเป็นบริษัทที่อยู่ในอุตสาหกรรมยานยนต์จะต้องมีคือกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ที่เกี่ยวกับความปลอดภัยบนท้องถนน ได้แก่ โครงการการกำจัดกิ่งไม้และวัชพืชที่รกกีดขวางการจราจร และทำความสะอาดแบริดจ์ที่ข้ามผ่าน ณ บริเวณไหล่ทางถนนคู่ขนานมอเตอร์เวย์ เพื่อขจัดปัญหาการจราจรและลดอุบัติเหตุให้กับชุมชนและผู้ใช้รถใช้ถนน ซึ่งเป็นความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โครงการรณรงค์ขับขี้อปลอดภัยและกิจกรรมทาสีถนนเพื่อลดอุบัติเหตุ โดยปรับปรุงระบบการจราจรเพื่อลดอุบัติเหตุให้กับชุมชนและผู้ใช้รถใช้ถนน

บทสรุป

แนวคิด การทำ CSR ของบริษัทเดินโซ่มีความแตกต่างจากหลายบริษัทที่มุ่งเน้นเริ่มทำ CSR จากสังคมภายนอกก่อน แต่หากพิจารณาในแง่มุมมองของเดินโซ่นั้นจะเห็นว่าเดินโซ่แบ่ง CSR เป็นสามประเด็นใหญ่คือ “การรักษาสิ่งแวดล้อม” “หน้าที่ของบริษัท” และ “การเอาใจใส่บุคลากร” และจากสามประเด็นนี้ เดินโซ่ตั้งต้นจาก “การเอาใจใส่บุคลากร”

ในประเด็นนี้ถือว่าบริษัท เดินโซ่นั้นมองการณ์ไกลโดยต้องการสร้างความแปลกใหม่ และความประทับใจในแบบที่เดินโซ่สามารถที่จะทำได้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือที่เหนือกว่าความคาดหวังของลูกค้า ด้วยความร่วมมือร่วมใจของพนักงานเพื่อที่จะให้บรรลุผลงานที่มีคุณภาพสูงสุดโดยทำงานกันเป็นทีม สิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนการทำ CSR ร่วมกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และบริษัท เดินโซ่ จะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม บริษัท เดินโซ่ ก็ไม่ได้ละทิ้งการทำ CSR ภายนอกเพื่อแบ่งปันให้กับสังคมในรูปแบบที่เห็นได้จากบริษัทอื่นทั่วไป อาทิ โครงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และโครงการช่วยเหลือสังคมต่างๆ เมื่อนำทั้งการทำ CSR ภายใน และภายนอกองค์กรมารวมกัน จะนำไปสู่ปรัชญาของเดินโซ่ที่ว่า “ช่วยกันสร้างสังคมให้ดีขึ้น ด้วยการสร้างคุณค่าและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล” ท้ายสุดจะทำให้เดินโซ่ เป็นบริษัทที่น่าเชื่อถือและเป็นหัวใจของสังคมอย่างยั่งยืน

ที่มา : เอกสารประกอบการบรรยาย คุณถาวร ชลัษเฐียร
ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เดินโซ่ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล เอเชีย จำกัด

หมายเหตุ : ความสำเร็จของกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจากการรวบรวมข้อมูล และการสัมภาษณ์ผู้บริหารบริษัท เดินโซ่ โดย คุณนคร สังขรัตน์

แหล่งที่มาข้อมูล

บทสัมภาษณ์ คุณถาวร ชลัษเฐียร ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท เดินโซ่ อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล เอเชีย จำกัด, สัมภาษณ์โดย คุณนคร สังขรัตน์ บริษัท เดินโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (2551). ข้อมูลบริษัท, จาก <http://www.denso.co.th>
มาร์ก อัลเลน. (2550). CSR การสร้างธุรกิจด้วยพลังวิสัยทัศน์. แปลโดย ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สวนเงินมีมา
สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม. (2551). ความหมายของ CSR. จาก <http://www.csri.or.th>
Kotler, P. and Lee, N. (2005) Corporate Social Responsibility : Doing the Most Good for Your Company and Your Cause, New Jersey: John Wiley & Sons.